

i Danmark. Hvis det ærede Medlem vilde læse den Statistik, tror jeg ikke, han kunde udtale sig, som han nylig gjorde, at Heden har ligget i 100 Aar og ventet paa, at man skulde opdyrke den, og den ligger fremdeles hen. Direktør Rubin siger i det nævnte Skrift: „Den økonomiske Udvikling i Danmark i det sidste Slægtled“, at fra 1888—96 indvandt vi 20 Kvadratmil Land, og i de sidste 40 Aar have vi indvundet 80 Kvadratmil, hvoraf de 60 Kvadratmil ere erobrede fra Hederne, Klitterne og Flyvesandet og Resten fra Havet. De tre Fjerdedele, skriver han, ere Ager og Eng, en Fjerdedel Skov. Saaledes, skriver han videre, have vi i det egentlige Danmark og navnlig i Jylland faaet det halve Sønderjylland tilbage. Det er noget andet end at sige, at Heden har ligget og ventet i 100 Aar og venter fremdeles.

Dersom det ærede Medlem dernæst vil se hen til den sidste Arealoptælling af 1901, vil han se, at Danmarks Landomraade udgør et Areal af 689½ Kvadratmil. Heraf ere de 534 Kvadratmil Ager og Eng, Haver, Byggegrunde, Veje o. l. Endvidere er der 50,2 Kvadratmil Skov, 31 Kvadratmil Kær, Fæledder og Moser samt 74 Kvadratmil Hede, Klit og Vandhuller. I det sidste halve Aarhundrede, de sidste 10 Aar medregnede, er der alt-saa opdyrket over 100 Kvadratmil, som ere indvundne fra Hederne, Klitterne og Havet. Denne vældige Landerobring, som udgør mere end $\frac{1}{7}$ af Kongeriget Danmarks Landomraade, skyldes ikke alene det meget store Arbejde, som Hedeselskabet med Dalgas i Spidsen har udført, men det skyldes ogsaa den Omstændighed, at vi i saa mange Aar paa Finansloven have givet store Bevillinger til Hedeselskabet og Klitplantninger. Slaar man op i Finanslovsforslaget, vil man se, at det er 520,000 Kr. aarlig, vi give ud i Penge til dette Formaals, foruden de 20,000 Kr. i billige Laan til Hedeopdyrkere, hvoraf der kun svares 3 pCt. Rente, og som ere afdragsfri i 10 Aar. Men for Erobringen af disse 100 Kvadratmil, $\frac{1}{7}$ af Kongeriget Danmarks Landomraade, i de sidste 50 Aar har det ogsaa haft den største Betydning, at vi fik Husmandskreditforeningerne, som i Jylland have givet 46,432 Husmandslaan med 65 Mill. Kr. Vi havde ikke haft denne Hedeopdyrkning og havde ikke indvundet 75 Kvadratmil til Agerjord, hvis vi ikke foruden det øvrige havde haft Husmandskreditforeningerne med Statens Garanti for Gældsafdrag og Renter. Jeg maa derfor bestemt hævde, at de ere et

Led i Udviklingen, der betyder noget. Derfor har det ærede Medlems Udtalelse undret mig.

Det ærede Medlem bebrejdede mig, at jeg ikke tænkte paa Bornholm og de bornholmske Hedeopdyrkere. Men det ærede Medlem vil mindes, at det var ham selv, der glemte Bornholm, da han første Gang kom frem med sin Tanke eller sit løse Forslag i Finansudvalget. Han begrænsede det den Gang til Jylland, og det var mig, som øjeblikkelig, idet jeg udtalte Tilslutning til noget lignende som hans Forslag, erklærede, at saa maatte vi have hele Landet med, det skulde ikke alene være for Jyderne, men ogsaa for Sjællænderne, Fynboerne og Bornholmerne. Ogsaa Hedeopdyrkerne blandt de sidstnævnte skulde kunne faa godt deraf.

Det ærede Medlem mente, at Formen for hans Forslag skulde være saa udmærket, fordi han tænker sig en Præmiering paa 50—75 Kr. eller 100 Kr. til Hedeopdyrkere. Jeg tror nu, at naar Hedeopdyrkere skulde understøttes, er det ikke særlig Præmiering, der skal hjælpe dem. Jeg ved heller ikke, om det er det ærede Medlems Hensigt; at de skulde have Præmien straks eller først, naar de have opdyrket et Stykke Hede. Skulle de vente efter Præmiepenge, indtil de have besørget Arbejdet, var det vist bedre, at man skaffede dem Adgang til billig Kapital til Opdyrkning af Hedejord. Forøvrigt faa de ogsaa Præmier gennem Landboforeningerne, idet Præmierne for ypperlig Dyrkning af Husmands-lodder netop ogsaa blive Hedeopdyrkere til Del. Og dertil foreslaas 9000 Kr. mere i Aar. Det kender jeg saa godt fra Bornholm, hvor mange Hedeopdyrkere netop faa Del i denne Præmiering.

Endelig bestred den ærede Ordfører for Mindretallet det, at hans Forslag var et Partiforslag. Det maa jeg bestemt protestere imod ligesom imod hans Udtalelse om, at Mindretallet ved at stille sit Forslag ikke var gaaet imod, hvad der er almindelig Praksis i Finansudvalget. Jo, det er det netop, og der var ogsaa et Medlem, der udtalte, at han ikke vilde gaa med Mindretallet, fordi han ikke vilde bryde gammel Praksis, selv om han ellers kunde være stemt for Forslaget. Det har altid været Finansudvalgspraksis, at naar man har begæret Samraad med en Minister om en Bevilling, man ønskede, og Ministeren i Samraadet har udtalt sig velvilligt om Sagen og lovet at tage Forslaget under Overvejelse, ja endog udtalt, at der var en Mulighed for, at han vilde stille